

Návrh rozšíření opatření a aktivit stávající Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina

(platné do roku 2021)

Obsah

Úvod	1
Obecná část	2
1. Rodina	2
1.1 Rodinná politika	2
2. Charakteristika Kraje Vysočina	3
3. Demografická a socioekonomická situace rodin Kraje Vysočina	5
3.1 Shrnutí závěrů dat demografické a socioekonomické situace rodin.....	5
Návrhová část.....	9
4. Návrh rozšíření opatření a priorit stávající Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina.....	9
4.1 SWOT analýza – oblast rodinné politiky z pohledu regionální platformy Projektu	9
4.2 Priorita 1: Spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin	12
4.2.1 Opatření, aktivity, cíle aktivit a jednotlivé činnosti směřující k naplnění cílů priority č. 1.....	14
<i>Opatření 1.1 Podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života ..</i>	<i>14</i>
<i>Opatření 1.2 Podpora rozvoje vhodných socio-ekonomických podmínek pro fungování rodin.....</i>	<i>18</i>
<i>Opatření 1.3 Institucionální a koncepční zajištění rodinné a seniorské politiky na krajské a obecní úrovni.....</i>	<i>20</i>
4.3 Priorita 2: Podpora přirozených funkcí rodiny včetně podpory služeb pro funkční i ohrožené rodiny	23
4.3.1 Opatření, aktivity, cíle aktivit a jednotlivé činnosti směřující k naplnění cílů priority č. 2.....	25
<i>Opatření 2.1 Podpora sítě prarodinných služeb a zajišťování jejich místní a typové dostupnosti.....</i>	<i>25</i>
<i>Opatření 2.2 Preventivní aktivity na podporu rodiny a rozvoj rodičovských kompetencí.....</i>	<i>27</i>
<i>Opatření 2.3 Podpora doplňujících služeb pro rodiny</i>	<i>29</i>
<i>Opatření 2.4 Podpora rodin se specifickou potřebou</i>	<i>31</i>
Závěr	32
Použité zdroje a literatura	33
Použité zkratky	36
Seznam grafů a tabulek	37
Přílohy	38

Úvod

(Preamble)

Návrh rozšíření opatření a aktivit stávající *Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina* (dále „Návrh“) vznikl v rámci projektu Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „MPSV“) *Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů* (dále „Projekt“), registrační číslo CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0006233, který je financován z *Evropského sociálního fondu* (dále „ESF“). Projekt je realizován do 31. 12. 2021 s cílem vytvořit základ pro systémové řešení rodinné politiky na úrovni samosprávy, a to ve spolupráci s MPSV.

Návrh vychází z *Koncepce rodinné politiky* (dále „Koncepce“), která byla zpracována MPSV ve spolupráci s Odborovou komisí pro rodinnou politiku, jež byla ustanovena v souladu s *Programovým prohlášením vlády* za účelem zajištění dlouhodobého a systémového řešení rodinné politiky v České republice (dále „ČR“). Tento koncepční dokument byl schválen v roce 2017.¹

Tento návrh navazuje na *Koncepci rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021* (dále „Koncepce kraje“)², a inspiruje se evaluačním průzkumem *Služby pro rodiny s dětmi do 15 let v Kraji Vysočina*, který byl v rámci Projektu zpracován.³

Opatření a aktivity v tomto návrhu jsou zacíleny primárně na funkční rodiny, kvalitu rodinného života a zajištění vhodných podmínek právě pro funkční rodiny. Autoři dokumentu se snaží pojmut nosná témata rodinné politiky v kraji, která mohou sloužit jako inspirace pro definování aktivit a opatření uplatnitelných v praxi.

¹ MPSV. *Koncepce rodinné politiky*. 2017. [online].

Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Koncepce_rodinne_politiky.pdf.

² Krajský úřad Kraje Vysočina. *Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021, část A*. [online]. Dostupné z:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4081709.

Krajský úřad Kraje Vysočina. *Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021, část B*. [online]. Dostupné z:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4081710.

³ Evaluační průzkum: *Služby pro rodiny s dětmi do 15 let v kraji Vysočina*. 2020. [online]. Dostupné z:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4100152.

Obecná část

1. Rodina

Rodina, jako nejstarší základní společenská skupina či společenství, je nejtěsněji spjatá nejrůznějšími vztahy uvnitř i navenek. Rodiny zabezpečují potřeby svých členů ale i společnosti jako celku, přičemž neustále prochází neustálými změnami co do své velikosti, významu i začlenění do společnosti. Instituce rodiny se adaptuje na nejrůznější proměny či vývojové stupně společnosti. Přizpůsobujíc se jim, udržuje život člověka prakticky ve všech jeho sférách a cyklech.⁴

„Rodinu lze z hlediska jejího fungování pojmout jako strukturovaný celek (systém), jehož smyslem, účelem i náplní je utvářet relativně bezpečný, stabilní prostor a prostředí pro sdílení, reprodukci a produkci života lidí.“⁵

1.1 Rodinná politika

Rodinná politika (dále „RP“) představuje souhrn aktivit a opatření, které se zavádějí za účelem podpory rodiny v jejích přirozených funkcích. Vytváří příznivé podmínky pro vznik a fungování rodin, posiluje vědomí rodinných hodnot, podporuje subjekty pečující o rodinu, a také je mimo jiné prevencí vzniku sociálně-patologických jevů. Jedná se o politiku průřezovou, která zasahuje do nejrůznějších veřejných oblastí života společnosti.

Základní principy rodinné politiky respektují ústavně chráněné hodnoty a práva, ukotvená v čl. 10 a 32 *Listiny základních práv a svobod*, a mezinárodní závazky ČR plynoucí zejména z *Úmluvy o právech dítěte*, *Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen*, z *Mezinárodního paktu o občanských a politických právech* a *Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech* a z *Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod* a jejích dodatkových protokolů (zejm. čl. 10 – ochrana soukromého a rodinného života, čl. 12 – právo uzavřít manželství, čl. 14 – zákaz diskriminace, čl. 5 jejího dodatkového protokolu č. 7 (rovnost mezi manžely) a *Listinou základních práv EU*).⁶

⁴ DUNOVSKÝ, J. a kol.: Sociální pediatrie. Grada – Avicenum, Praha 1999, 279 str. ISBN80-7169-254-9.

⁵ PLAŇAVA, I.: Manželství a rodiny. Nakladatelství Doplněk, Brno 2000, 296 str. ISBN 80-7239-039-2.

⁶ MPSV. Koncepce rodinné politiky. 2017.[online].

Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Koncepce_rodinne_politiky.pdf.

2. Charakteristika Kraje Vysočina

Kraj Vysočina v rámci České republiky zaujímá centrální polohu. Sousedí s krajem Jihočeským, Středočeským, Pardubickým a Jihomoravským. Území Kraje Vysočina se sice státní hranice České republiky přímo nedotýká, jižní část kraje však zasahuje do její těsné blízkosti, a z tohoto důvodu se Vysočina společně s krajem Jihočeským a Jihomoravským zapojuje do řady aktivit v rámci přeshraniční spolupráce s Rakouskem.

Rozlohou (téměř 6 800 km²) se Vysočina řadí mezi regiony nadprůměrné velikosti – pouze čtyři kraje jsou rozlehlejší. Území Kraje Vysočina se administrativně člení na 5 okresů, 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále „ORP“) a 26 obvodů pověřených obecních úřadů (dále „POÚ“). Základní samosprávnou jednotkou jsou obce, kterých je v kraji celkem 704 (stav od 1. 1. 2005).⁷

Kraj Vysočina vytváří prostředí příznivé rodině a podporuje systémový přístup k opatřením regionální rodinné politiky. Cílem vedení kraje a pracovníků Krajského úřadu Kraje Vysočina (dále „KÚ“) je rozvíjet systém navzájem provázaných opatření prorodinné politiky takovým způsobem, aby došlo k vytvoření co nejpříznivějších podmínek pro fungování rodin. Rodina je zde vnímána jako celek s důrazem na mezigenerační soužití a patří do ní jak děti s rodiči, tak i senioři. Mezi hlavní aktéry rodinné politiky kraje patří rodiny, organizace a subjekty pomáhající rodinám a místní samosprávy. Spoluprací těchto aktérů je zajištěna účinnost a užitečnost jednotlivých opatření ve prospěch rodin.

Kraj Vysočina aktivně rozvíjí oblasti prorodinné a seniorské politiky, mapuje aktuální sociální, demografické i ekonomické ukazatele a snaží se, v návaznosti na ně, podporovat vhodné a důstojné podmínky pro život rodin, dětí i seniorů.

Kraj Vysočina má vypracovaný již druhý strategický dokument zaměřený na rodinnou politiku, *Koncepci rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021*, který navazuje na *Koncepci rodinné politiky Kraje Vysočina*, jejíž platnost vypršela v roce 2016. Také obce zpracovávají strategické dokumenty pro oblasti rodinné politiky (např. obec Lípa, obec Hodice, obec Věžnice, městys Dolní Cerekev, město Třebíč atp.), spolupráci vítají i významní zaměstnavatelé, kteří prorodinná opatření využívají v praxi.

⁷ Statistická ročenka Kraje Vysočina 2019. [online].
Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90862491/33009519.pdf/ef4fcf27-f807-453e-ac15-7b49939dfc12?version=1.7>.

V této oblasti je silnou stránkou kraje existence *Oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb* KÚ Kraje Vysočina, které přímo realizuje jednotlivá opatření Koncepce kraje. Tato opatření se zaměřují na spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin, podporu žádoucích funkcí rodiny, podporu pozitivního stárnutí a mezigenerační solidarity.

Vedení kraje si je vědomo nepříznivých demografických ukazatelů společnosti (odliv mladých lidí a absolventů škol, stárnutí populace, vysoká rozvodovost atd.), a proto podporuje rozvoj nových aktivit, které by tyto skutečnosti co nejvíce zmírnily. Tento materiál, který se zabývá novými a efektivními návrhy rozšíření stávající Koncepce kraje, může sloužit jako podklad pro další rozvoj rodinné politiky v kraji.

3. Demografická a socioekonomická situace rodin Kraje Vysočina

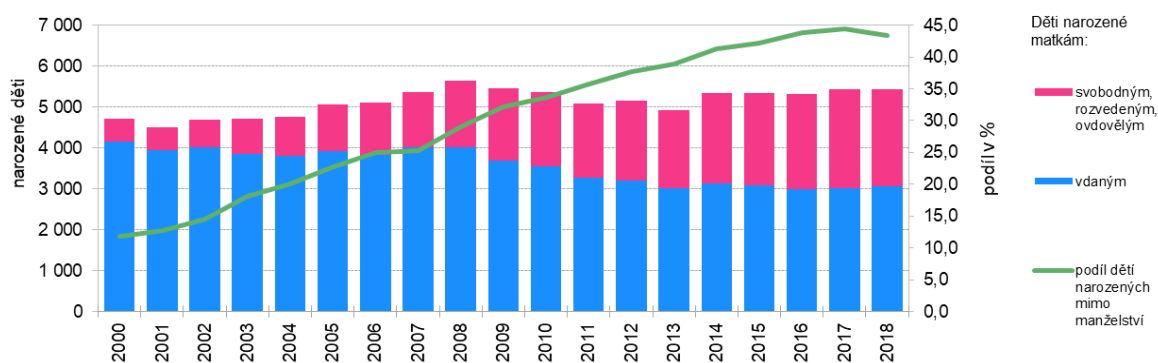
Východiskem této kapitoly je souhrnné zmapování demografické a socioekonomické situace rodin Kraje Vysočina. Tato analytická část umožňuje koncepčně reagovat na konkrétní a aktuální potřeby rodin, a tvoří podklad pro návrhovou část tohoto dokumentu.

3.1 Shrnutí závěrů dat demografické a socioekonomické situace rodin

Demografická situace rodin

V Kraji Vysočina se až do roku 2017⁸ snižoval počet obyvatel. V roce 2018 však můžeme, po devíti letech poklesu, pozorovat nepatrný nárůst počtu obyvatel, a to zejména díky kladnému migračnímu i přirozenému přírůstku obyvatel. Počet narozených dětí zůstává v posledních letech relativně vysoký – v roce 2018 se narodilo 5 430 dětí, což bylo pouze o 10 méně než v roce předchozím. Nadále se také zvyšuje průměrný věk rodiček (30,6 let), poprvé nepatrně poklesl podíl dětí narozených mimo manželství (43,4 %), zároveň ale došlo k nárůstu neúplných rodin a matek i otců samoživitelů (neúplné rodiny tvoří cca 1/5 všech rodin). Klesá počet potratů, úmrtnost v Kraji Vysočina je dlouhodobě pod úrovní průměru ČR.

Graf č. 1: Narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Kraji Vysočina

Zdroj dat: Český statistický úřad⁹

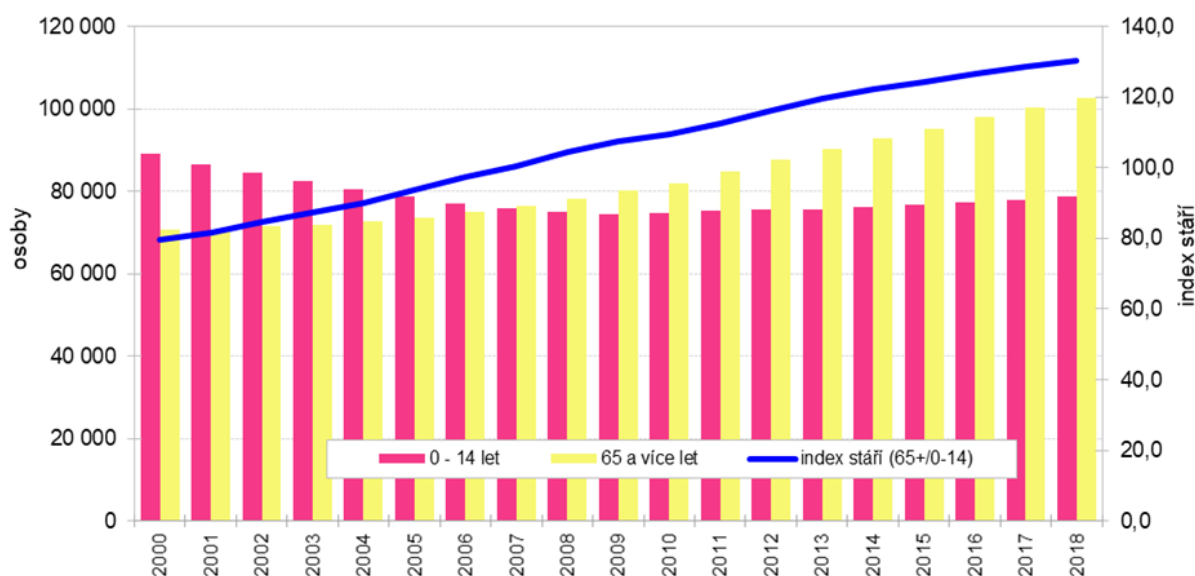
Průměrný věk obyvatel se zvýšil na 42,8 let. Neustále přibývá osob ve věku 65 a více let. V Kraji Vysočina v roce 2018 činil podíl seniorů již 20,1 %, u žen se dále prodlužuje střední délka života. Stárnutí populace dokládá i ukazatel index stáří, který vyjadřuje kolik osob

⁸ Následující pasáže byly zpracovány s využitím publikací ČSÚ Jihlava Statistická ročenka Kraje Vysočina 2018, Statistický bulletin – Kraj Vysočina – 1. až 4. čtvrtletí 2018, Demografická ročenka krajů – 2009 až 2018.

⁹ Statistická ročenka Kraje Vysočina 2018, ČSÚ Jihlava, 2018.

ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. V roce 2007 překročil na Vysočině hodnotu 100 a stále se zvyšuje. Koncem roku 2018 již na 100 dětí připadalo 130 osob ve věku 65 a více let (průměrně připadá v rámci celé ČR 123 osob ve věku 65 a více let na 100 dětí). Muži i ženy vstupují do manželství ve vyšším věku, v kraji klesá počet rozvodů (přičemž zhruba polovina rozvodů připadá na manželství trvající 15 let).

Graf č. 2: Věková struktura a index stáří v Kraji Vysočina

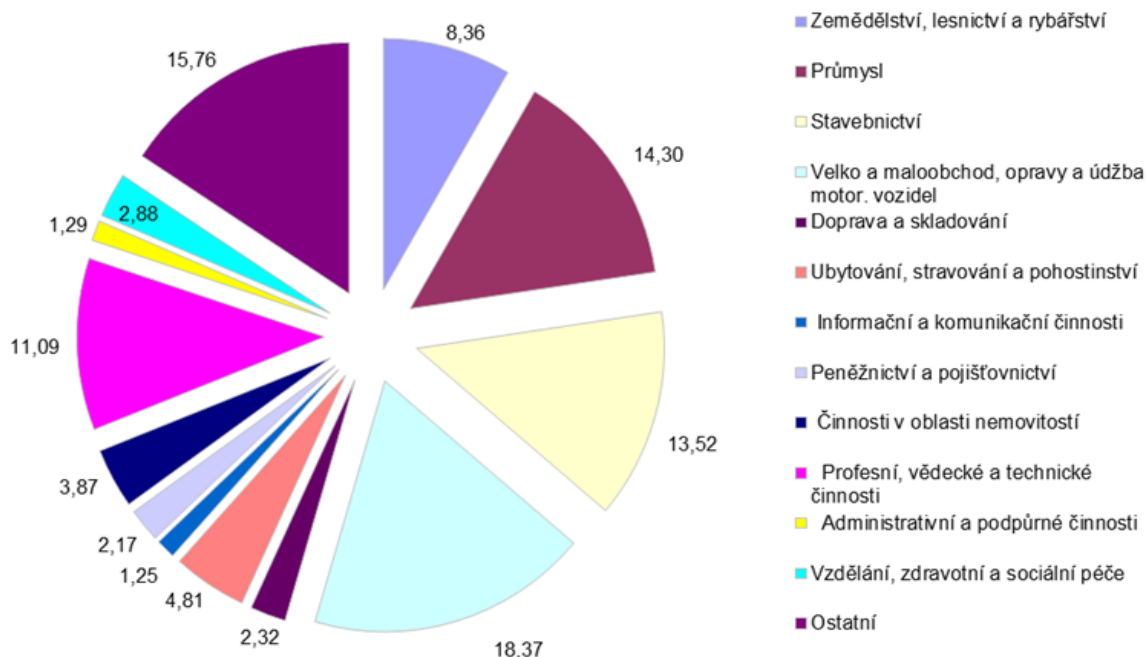
Zdroj dat: Český statistický úřad¹⁰

Socioekonomická situace

V Kraji Vysočina v posledních letech dochází k nárůstu počtu zaměstnaných osob a ke zvýšení míry ekonomické aktivity. Nejnižší nezaměstnanost je dlouhodobě vykazována v okrese Pelhřimov a nejvyšší v okrese Třebíč. Průměrná měsíční mzda se v posledních letech v rámci mezikrajského srovnání pohybuje kolem 7. místa, v roce 2018 dosáhla částky 31 002 Kč, nicméně medián mezd žen je na Vysočině pátý nejnižší ze všech krajů ČR. Primární sektor (zemědělství, lesnictví, rybářství) má v kraji Vysočina výjimečné postavení, dlouhodobě je v něm v mezikrajském srovnání vykazován nejvyšší podíl zaměstnaných osob. Narůstá také počet osob pracujících v terciárním sektoru (sektor služeb), v roce 2018 v tomto sektoru pracovalo 48,4 % zaměstnaných. Na celkové zaměstnanosti se nejvíce podílejí zaměstnanci (85,7 % v roce 2018). Počet živnostníků v kraji roste, jejich aktivita je ale v celorepublikovém měřítku stále velmi nízká.

¹⁰ Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Kraje Vysočina v roce 2018, ČSÚ Jihlava, 2018.

Graf č. 3: Struktura subjektů podle převažující činnosti CZ-NACE v Kraji Vysočina/2018

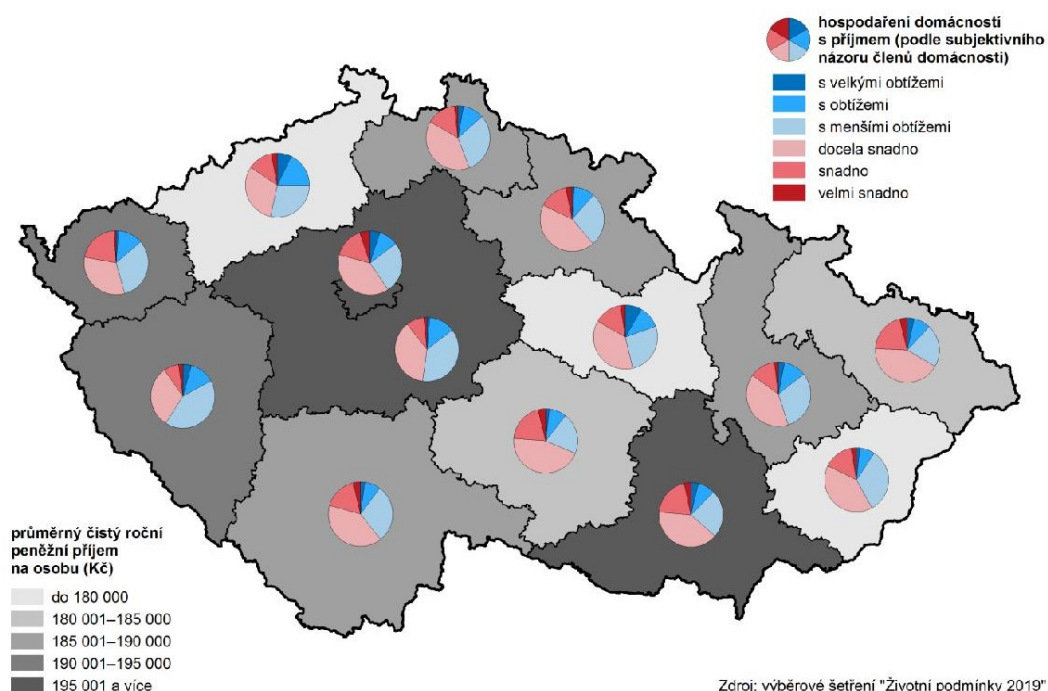

Zdroj dat: Český statistický úřad¹¹

Průměrný čistý peněžní příjem na osobu v domácnosti v Kraji Vysočina v roce 2018 dosáhl 181 tis. Kč ročně, ve srovnání s ostatními kraji se jednalo o pátý nejnižší příjem, přičemž za republikovým průměrem zaostával o téměř 14 tis. Kč. Polovina domácností měla měsíční příjem v rozmezí 12 až 20 tis. Kč na osobu. Dle subjektivního hodnocení vycházelo na Vysočině se svým příjmem docela snadno téměř 45 % domácností a s menšími obtížemi téměř 21 % domácností. Průměrný počet členů domácnosti v kraji byl ve srovnání s průměrem republiky vyšší, a to 2,5 členů (průměr ČR je 2,34).

¹¹ Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Kraje Vysočina v roce 2018, ČSÚ Jihlava, 2018.

Graf č. 4: Příjmy domácností podle krajů v roce 2018

Zdroj dat: Český statistický úřad¹²

Vzdělávání

Počty dětí ve školách s časovým odstupem kopírují demografický vývoj. V současné době tak stoupá počet žáků základních škol, naopak relativně slabší ročníky nyní studují na středních školách (2/5 připadají na studenty středních odborných škol). Počet dětí navštěvujících mateřskou školu se v kraji v minulých letech neustále zvyšoval, v současné době mírně klesá. Většina studentů vysokých škol nadále studuje mimo území kraje.

Tabulka č. 1. Počet MŠ, ZŠ a SŠ – počet dětí v MŠ/žáků ZŠ/studentů SŠ

Období/Počet škol, počet dětí/žáků/studentů	2016	2017	2018
Počet MŠ	286	286	288
Počet dětí v MŠ	17 821	17 866	17 770
Počet ZŠ	263	265	266
Počet žáků v ZŠ	43 876	44 319	44 729
Počet SŠ	63	63	65
Počet studentů SŠ	21 545	21 274	21 331

Zdroj dat: Český statistický úřad¹³

¹² Statistická ročenka Kraje Vysočina 2019.[online].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90862491/33009519.pdf/ef4fcf27-f807-453e-ac15-7b49939dfc12?version=1.7>.

¹³ Český statistický úřad Jihlava – Vzdělávání. [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xj/vzdelavani-xj>.

Návrhová část

4. Návrh rozšíření opatření a priorit stávající Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina¹⁴

Na základě shrnutých dat o demografické a socioekonomické situaci rodin z ČSÚ Kraje Vysočina, evaluačního průzkumu *Služby pro rodiny s dětmi do 15 let v Kraji Vysočina* a výstupů regionální platformy projektu KRP Kraje Vysočina, vznikla návrhová část tohoto dokumentu. Ta předkládá SWOT analýzu zaměřenou na oblast rodinné politiky v kraji a identifikuje jednotlivé priority a konkrétní opatření pro rozšíření stávajícího strategického materiálu kraje.

4.1 SWOT analýza – oblast rodinné politiky z pohledu regionální platformy Projektu

Níže uvedená SWOT matice vychází z analýzy dosavadního stavu a z proběhlých diskuzí regionální platformy Projektu k problematice potřeb rodin. Formulované závěry usnadňují jasné definování vnitřních (silných a slabých) a vnějších (příležitostí a hrozeb) stránek celého systému.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• institucionální zajištění rodinné politiky na úrovni kraje• existence krajského koncepčního materiálu pro realizaci rodinné a seniorské politiky• podpora a spolupráce s místními samosprávami při realizaci rodinné a seniorské politiky	<ul style="list-style-type: none">• nedostatečná výstavba bytů a jejich celková nedostupnost pro mladé rodiny• podceňování významu realizace rodinné a seniorské politiky obecní samosprávou (upřednostňování investičních akcí)• nízká prevence rozpadu rodin a vztahů, pouze následné řešení vzniklých problémů

¹⁴ Krajský úřad Kraje Vysočina. Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021, část B, str. 15–17. [online]. Dostupné z: https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4081710.

<ul style="list-style-type: none"> • dobrá spolupráce sociálního odboru s poskytovateli služeb¹⁵ • přizpůsobování služeb aktuální poptávce cílových skupin • provázanost služeb a spolupráce v rámci sítě služeb • kvalita a celková dostupnost poskytovaných služeb • mezigenerační soudržnost • funkční Senior Pointy • funkční Family Pointy • zájem o problematiku seniorů • zájem o problematiku rodin • dobrá spolupráce NNO napříč krajem • vysoký podíl úplných rodin¹⁶ • ochota a angažovanost pracovníků • převážně příznivé životní podmínky pro fungování rodin • podpora dobrovolnictví a neformální péče 	<ul style="list-style-type: none"> • administrativní zátěž poskytovatelů služeb • nedostatek kvalitních lidských zdrojů • neúčast některých obcí na financování služeb • fluktuace personálu služeb • absence tradiční vysoké školy s dlouhodobou historií • nedostatek zařízení poskytujících péči o děti do dvou let
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • koncepční zajištění realizace rodinné a seniorské politiky na obecní úrovni • systémová podpora zřizování startovacích bytů pro mladé rodiny • realizace aktivit zaměřených na prevenci rozpadu rodin a vztahů • systémová podpora zřizování sociálních bytů 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • neexistence systémového financování služeb pro rodiny • nepropojenost sociálního a zdravotního systému • nízká atraktivita pracovních příležitostí s ohledem na finanční ohodnocení • odliv vzdělaných a mladých lidí

¹⁵ Jedná se o veškeré služby pro rodiny a seniory, které jsou poskytovány organizacemi a subjekty napříč Krajem Vysočina, včetně registrovaných sociálních služeb.

¹⁶ Nejvyšší podíl úplných rodin v ČR, v rámci mezikrajského srovnání. Publikace ČSÚ – Ženy a muži v Kraji Vysočina 2018. [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zeny-a-muzi-v-kraji-vysocina-2018>.

<ul style="list-style-type: none"> • systémová podpora zdravého životního stylu (vztahy, strava, příroda apod.) • výchova k zodpovědnému partnerství všech aktérů rodinné politiky • podpora osvěty finanční gramotnosti u dětí a seniorů • podpora mezigeneračních aktivit • podpora alternativních aktivit v oblasti péče o děti předškolního věku • vytvoření společných kampaní osvěty a vzdělávání s tématem rodina • podpora konzultačních a poradenských služeb na témata rodinné politiky 	<ul style="list-style-type: none"> • snižování počtu obyvatel v produktivním věku • stárnutí populace
--	---

Na základě provedené SWOT analýzy byly stanoveny priority Spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin (4.2) a Podpora žádoucích funkcí rodiny včetně podpory služeb pro funkční i ohrožené rodiny (4.3), které budou dále blíže popsány.

4.2 Priorita 1: Spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin

Priorita 1: Spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin	
Strategický cíl priority	Cílem priority je vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin ve všech etapách života a spoluvytváření prostředí příznivého rodině, kdy je nabízena taková forma a rozsah podpory a pomoci, které respektují autonomii rodin
Opatření 1.1	Podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života Cílem opatření je realizací níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu přispívat ke slučitelnosti profesních rolí a rodinného života
Aktivity	<p>1.1.1 Podpora zaměstnavatelů a dalších subjektů, realizujících prarodinná opatření, rovné příležitosti a soutěže motivující k tvorbě prarodinného klimatu v zaměstnání</p> <p>1.1.1.1 Cena hejtmana Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost 1.1.1.2 Dětské skupiny a mikrojesle jako benefit pro zaměstnavatele 1.1.1.3 Kulatý stůl pro zaměstnavatele, jako podpora zavádění prarodinných opatření do firemní kultury</p> <p>1.1.2 Zmapování dalších možností péče o děti umožňující pečujícím rodičům opětovný návrat na trh práce a aplikace zkušeností z jiných zemí</p> <p>1.1.2.1 Podpora dětských skupin 1.1.2.2 Podpora mikrojeslí 1.1.2.3 Aplikace vhodných příkladů praxe ze zahraničí</p> <p>1.1.3 Realizace projektů zaměřených na sladování rodinného a pracovního života a problematiku rovných příležitostí, s případným využitím evropských fondů</p> <p>1.1.4 Podpora zaměstnanosti absolventů, mladých lidí a osob starších 50 let v organizacích Kraje Vysočina, např. formou stáží či využití příspěvku ÚP ČR</p>
Opatření 1.2	Podpora rozvoje vhodných socio-ekonomických podmínek pro fungování rodin Cílem opatření je zlepšovat materiální podmínky pro život rodin prostřednictvím realizace níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu
Aktivity	<p>1.2.1 Zachování slev pro rodiny s dětmi v rámci realizace projektu Rodinné pasy</p> <p>1.2.2 Rozvoj specifické infrastruktury a bezpečného prostředí pro rodiny s dětmi a seniory</p> <p>1.2.3 Podpora obcí k vybudování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory</p>

Opatření 1.3	Institucionální a koncepční zajištění rodinné a seniorské politiky na krajské a obecní úrovni
	Cílem opatření je podpora systémového přístupu k prarodinným a proseniorským aktivitám prostřednictvím realizace níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu
Aktivity	1.3.1 Personální zabezpečení agendy v rámci organizační struktury krajského úřadu
	1.3.2 Zachování grantového programu (GP) Podporujeme prarodinnou a seniorskou politiku obcí
	1.3.3 Podpora prarodinných opatření v obcích
	1.3.4 Podpora střednědobého plánování registrovaných sociálních služeb a služeb doplňujících¹⁷ v obcích
	1.3.5 Podpora tvorby koncepcí rodinné politiky v obcích
	1.3.6 Spolupráce a koordinování kroků s ostatními aktéry rodinné a seniorské politiky

¹⁷ Jedná se o doplňující služby pro rodiny, které nejsou zapsány v registru sociálních služeb.

4.2.1 Opatření, aktivity, cíle aktivit a jednotlivé činnosti směřující k naplnění cílů priority č. 1

Cílem priority je vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin ve všech etapách života a spoluvytváření prostředí příznivého rodině, kdy je nabízena taková forma a rozsah podpory a pomoci, které respektují autonomii rodin.

Opatření 1.1 Podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života

1.1.1 Podpora zaměstnavatelů a dalších subjektů realizujících prorodinná opatření, rovné příležitosti a soutěže motivující k tvorbě prorodinného klimatu v zaměstnání

Cíl aktivity: Motivace firem k tvorbě prorodinného klimatu, které přináší benefity rodinám, ale i samotným zaměstnavatelům.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Zavedení konkrétního nástroje k motivaci zaměstnavatelů a získání značky “Zaměstnavatel přátelský rodině” v Kraji Vysočina.
- Aktivní spolupráce Kraje Vysočina, mateřských a rodinných center, Family Pointů a Senior Pointů se zaměstnavateli/personalisty v propagaci rodinných benefitů, a tím získávání chybějících pracovních sil.
- Monitoring a mediální podpora zaměstnavatelů v Kraji Vysočina pro sladování pracovního a rodinného života.

1.1.1.1 Cena hejtmana Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost

Cíl aktivity: Ocenění a zviditelnění organizací (zaměstnavatelů), které do svých provozních činností integrují zájmy sociální, environmentální, etické, lidskoprávní a také zájmy zákazníků. V personálních otázkách kladou důraz na potřeby zaměstnanců. Snaží se pro zaměstnance vytvářet prostředí umožňující sladění jejich pracovního a rodinného života, respektují rovné zacházení.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Každoroční vyhlášení Ceny hejtmána Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost.
- Sdílení příkladů dobré praxe oceněných organizací – pořádání konference.
- Motivace zaměstnavatelů v Kraji Vysočina a aktivní spolupráce s nimi v této oblasti, být vzorem pro ostatní organizace – pořádání kulatých stolů a setkávání se zaměstnavateli, sdílení zavedených opatření Krajského úřadu v oblasti společenské odpovědnosti.

1.1.1.2 Dětské skupiny a mikrojesle jako benefit pro zaměstnavatele

Cíl aktivity: Podpora zlepšení podmínek rodičů na trhu práce a motivace zaměstnavatele k zavádění opatření umožňujících sladování pracovního a rodinného života rodičů pečujících o malé děti.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Podpora Kraje Vysočina formou propagace příkladů dobré praxe.
- Spolupráce s krajskou metodičkou pro dětské skupiny – účast na konferencích, pořádání kulatých stolů a workshopů pro zaměstnavatele/personalisty.

1.1.1.3 Kulatý stůl pro zaměstnavatele, jako podpora zavádění prorodinných opatření do firemní kultury

Cíl aktivity: Tvorba a nastavení celistvého, funkčního přístupu pro systematické prosazování rovných příležitostí v rámci každodenního fungování kraje a krajského úřadu. Podpora žádoucího směru dalšího rozvoje kraje s moderními, otevřenými a přívětivými zaměstnavateli.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Realizace projektů spolufinancovaných Evropskou unií (dále „EU“).
- Metodická podpora Kraje Vysočina, na základě výstupu projektu *Z teorie do praxe – rovnost a sladování v podmínkách Krajského úřadu Kraje Vysočina* – manuály a metody jsou veřejně dostupné na webových stránkách Kraje Vysočina.¹⁸

¹⁸Více zde: <https://www.kr-vysocina.cz/z-nbsp-teorie-do-nbsp-praxe-rovnost-a-nbsp-sladovani-v-nbsp-podminkach-krajskeho-uradu-kraje-vysocina/d-4077636/p1=1013>.

1.1.2 Zmapování dalších možností péče o děti umožňující pečujícím rodičům opětovný návrat na trh práce a aplikace zkušeností z jiných zemí

1.1.2.1 Podpora dětských skupin (dále „DS“)

Cíl aktivity: Podpora dalších možností v oblasti péče o děti umožňující rodičům návrat na trh práce a podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Podpora Kraje Vysočina formou propagace příkladů dobré praxe, uvedení na sociálním/školském portále.
- Spolupráce s krajskou metodičkou pro dětské skupiny – účast na konferencích, podpora vzdělávacích aktivit poskytovatelů a pečujících osob a pořádání kulatých stolů.

1.1.2.2 Podpora mikrojeslí

Cíl aktivity: Podpora dalších možností v oblasti péče o děti umožňující rodičům návrat na trh práce a podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Podpora Kraje Vysočina formou propagace příkladů dobré praxe, uvedení na sociálním/školském portále.

1.1.2.3 Aplikace vhodných příkladů praxe ze zahraničí

Cíl aktivity: Podpora zavedení do praxe vhodných příkladů ze zahraničí v oblasti péče o děti umožňující rodičům návrat na trh práce a podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a rodinného života.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Seznámení se s příklady praxe ze zahraničí.
- Vybrání nejvhodnějšího příkladu dobré praxe pro místní komunitu.
- Implementace vhodných příkladů praxe ze zahraničí, včetně metodického postupu, personálního zajištění, systému práce.

1.1.3 Realizace projektů zaměřených na sladování rodinného a pracovního života a problematiku rovných příležitostí, s případným využitím evropských fondů

1.1.4 Podpora zaměstnanosti absolventů, mladých lidí a osob starších 50 let v organizacích Kraje Vysočina, např. formou stáží či využití příspěvku Úřadu práce ČR (dále „ÚP“)

Cíle aktivit: Podpora spolupráce krajské pobočky ÚP s Krajem Vysočina v oblasti zaměstnanosti.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Zabezpečení informovanosti prostřednictvím webového portálu kraje.¹⁹
- Odborná spolupráce s Krajem Vysočina s organizacemi zajišťujícími aktivity mj. i pro zaměstnavatele, absolventy škol, mladé lidi a osoby starší 50 let.
- Informovanost o projektech ESF.²⁰

¹⁹ Úřad práce. [online]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/>.

²⁰ Kontaktní místa ÚP. [online]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/kontakty-na-pracoviste-a-pobočky/region/kraj-vysocina>.

Opatření 1.2 Podpora rozvoje vhodných socio-ekonomických podmínek pro fungování rodin

1.2.1 Zachování slev pro rodiny s dětmi v rámci realizace projektu Rodinné pasy

Cíl aktivity: Úspora finančních prostředků při aktivním trávení volného času, při využití služeb pro rodiny a při nákupech.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Realizace slevového projektu Rodinné pasy Kraje Vysočina.
- Rozšiřování sítě poskytovatelů slev v projektu Rodinné pasy.
- Informovanost veřejnosti o výhodách slevového projektu Rodinné pasy.

1.2.2 Rozvoj bezpečného prostředí pro rodiny s dětmi a seniory

Cíl aktivity: Podpora aktivit vedoucích k prevenci negativních a nežádoucích jevů v rodinách.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Podpora Kraje Vysočina formou propagace příkladů dobré praxe.
- Metodická podpora organizací věnujících se bezpečnému prostředí a prevenci.
- Finanční podpora organizací věnujících se bezpečnému prostředí a prevenci.
- Mezirezortní rozvoj spolupráce organizací věnujících se bezpečnému prostředí a prevenci.

1.2.3 Podpora obcí k vybudování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory

Cíl aktivity: Motivace a podpora obcí (především obcí s rozšířenou působností) v Kraji Vysočina k vybudování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora Kraje Vysočina obcím (především obcí s rozšířenou působností) při budování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory.

- Vytvoření systému finanční podpory prostřednictvím grantového programu (GP) za účelem podpory obcí (především obcí s rozšířenou působností) při budování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory.
- Finanční podpora obcí (především obcí s rozšířenou působností) při budování podporovaného bydlení pro rodiny s dětmi a pro seniory.

Opatření 1.3 Institucionální a koncepční zajištění rodinné a seniorské politiky na krajské a obecní úrovni

1.3.1 Personální zabezpečení agendy v rámci organizační struktury krajského úřadu

Cíl aktivity: Zajištění systémového přístupu k realizaci prorodinných a seniorských aktivit.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Zachování *Oddělení rodinné a seniorské politiky* v organizační struktuře Krajského úřadu Kraje Vysočina, které je v gesci Odboru sociálních věcí.
- Zachování stávajícího personálního obsazení na úseku této agendy.

1.3.2 Zachování grantového programu (dále „GP“) Podpora prorodinných a proseniorských aktivit obcí

Cíl aktivity: Podpora jednorázových volnočasových, kulturně-společenských, sportovních a vzdělávacích aktivit v Kraji Vysočina v oblasti prorodinné a proseniorské politiky, které nenavazují na žádnou celoroční aktivitu, podporují rodiny a seniory v Kraji Vysočina v aktivním trávení volného času a rozvíjí a vylepšují jejich sociální dovednosti.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora Kraje vysočina obcím realizujícím jednorázové volnočasové, kulturně-společenské, sportovních a vzdělávací aktivity.
- Zachování GP na podporu obcí realizujících jednorázové volnočasové, kulturně-společenské, sportovní a vzdělávací aktivity.

1.3.3 Podpora prorodinných opatření v obcích

Cíl aktivity: Podpora dostupných a kvalitních služeb v obcích Kraje Vysočina, které rodinám efektivně napomáhají při řešení jejich problémů.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora Kraje Vysočina obcím zavádějícím a realizujícím prorodinná opatření.
- Finanční podpora Kraje Vysočina obcím realizujícím prorodinná opatření prostřednictvím dotačních programů *Fondu Vysočiny*.

- Metodická a finanční podpora Kraje Vysočina obcím při zřizování a provozu Family Pointů a Senior Pointů.
- Finanční podpora mateřských a rodinných center prostřednictvím dotačních programů *Fondu Vysočiny*.
- Přenos zkušeností a příkladů dobré praxe ze soutěží *Obec přátelská rodině* a *Obec přátelská seniorům*.

1.3.4 Podpora střednědobého plánování registrovaných sociálních služeb a služeb doplňujících v obcích

Cíl aktivity: Podpora obcí v Kraji Vysočina, především obcí s rozšířenou působností, zpracovávajících střednědobé plány rozvoje registrovaných sociálních služeb a služeb doplňujících a při jejich zpracování spolupracujících s Krajem Vysočina.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora Kraje Vysočina obcím zpracovávajícím střednědobé plány rozvoje sociálních služeb a služeb doplňujících.
- Aktivní spolupráce Kraje Vysočina s obcemi zpracovávajícími střednědobé plány rozvoje sociálních služeb a služeb doplňujících.
- Finanční podpora obcí realizujících jednotlivá opatření a aktivity jejich střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a služeb doplňujících prostřednictvím dotačních programů *Fondu Vysočiny*.
- Aktivní spolupráce Kraje Vysočina s obcemi realizujícími jednotlivá opatření a aktivity jejich střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a služeb doplňujících.

1.3.5 Podpora tvorby koncepcí rodinné politiky v obcích

Cíl aktivity: Podpora obcí v Kraji Vysočina, především obcí s rozšířenou působností, zpracovávajících koncepci rodinné politiky a při jejím zpracování spolupracujících s Krajem Vysočina.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora Kraje Vysočina obcím zpracovávajícím koncepci rodinné politiky.
- Aktivní spolupráce Kraje Vysočina s obcemi zpracovávajícími koncepci rodinné politiky.

- Finanční podpora obcí realizujících jednotlivá opatření a aktivity jejich koncepcí rodinné politiky prostřednictvím dotačních programů *Fondu Vysočiny*.
- Aktivní spolupráce Kraje Vysočina s obcemi realizujícími jednotlivá opatření a aktivity jejich koncepcí rodinné politiky.

1.3.6 Spolupráce a koordinování kroků s ostatními aktéry rodinné a seniorské politiky

Cíl aktivity: Podpora spolupráce síťování aktérů rodinné a seniorské politiky na místní, krajské a celostátní úrovni.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Informovanost o projektech podporující rodinu a její fungování.
- Sdílení dobré praxe napříč krajem, s ohledem na realizaci úspěšných projektů.
- Spolupráce s krajskými poradci, koordinátory a metodiky příslušných projektů.

4.3 Priorita 2: Podpora přirozených funkcí rodiny včetně podpory služeb pro funkční i ohrožené rodiny

Priorita 2: Podpora přirozených funkcí rodiny včetně podpory služeb pro funkční i ohrožené rodiny	
Strategický cíl priority	Cílem priority je podporovat služby pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter, vedou k posilování rodičovských kompetencí, zkvalitňování rodinných vztahů, podpora rodiny v péči o děti, jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny. Dalším cílem je komplexní pomoc rodinám s dětmi, které se mohou ocitnout nebo se ocitají v ohrožení, a předcházet jeho případnému prohlubování
Opatření 2.1	Podpora sítě prorodinných služeb a zajišťování jejich místní a typové dostupnosti Cílem opatření je realizací níže uvedených aktivit dle harmonogramu nastavit síť služeb, které budou adekvátně reagovat na potřeby rodin s dětmi, optimalizovat řízení a financování systému péče o rodiny
Aktivity	2.1.1 Metodická podpora při tvorbě a mapování sítě služeb pro rodiny na úrovni obcí
	2.1.2 Motivace a podpora vytvoření elektronické databáze sítě služeb pro rodiny na obecní úrovni
	2.1.3 Vytvoření grantového programu (GP) pro obce na podporu služeb pro rodiny
Opatření 2.2	Preventivní aktivity na podporu rodiny a rozvoj rodičovských kompetencí Cílem opatření je realizací níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu podporovat funkčnost rodin
Aktivity	2.2.1 Realizace aktivit zaměřených na prevenci
	2.2.2 Podpora vzdělávacích a osvětových programů k udržení a zkvalitnění partnerských, manželských a rodičovských vztahů, prevence konfliktů a zdravého životního stylu rodiny
	2.2.3 Podpora poradenských služeb pro rodiny
Opatření 2.3	Podpora doplňujících služeb pro rodiny Cílem opatření je realizací níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu zajistit poskytování služeb pro rodiny, které doplňují registrované sociální služby (nejsou však definovány zákonem o sociálních službách)
Aktivity	2.3.1 Podpora aktivit mateřských a rodinných center v kraji
	2.3.2 Zajištění sítě Family a Senior Pointů, metodická a finanční podpora a koordinace jejich aktivit

	2.3.3 Podpora dalších organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny
	2.3.4 V souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb podpora sociálních služeb pro rodiny s dětmi nacházejících se v obtížné sociální situaci
Opatření 2.4	Podpora rodin se specifickou potřebou
	Cílem opatření je realizací níže uvedených aktivit dle nastaveného harmonogramu věnovat zvýšenou pozornost potřebám rodin v nadefinované obtížné či jinak náročné životní situaci
Aktivity	2.4.1 Podpora neformálních pečujících
	2.4.2 Podpora náhradních rodin a pěstounské péče

4.3.1 Opatření, aktivity, cíle aktivit a jednotlivé činnosti směřující k naplnění cílů priority č. 2

Cílem priority je podporovat služby pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter, vedou k posilování rodičovských kompetencí, zkvalitňování rodinných vztahů, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny. Dalším cílem je komplexní pomoc rodinám s dětmi, které se mohou ocitnout nebo se ocitají v ohrožení, a předcházet jeho případnému prohlubování.

Opatření 2.1 Podpora sítě prarodinných služeb a zajišťování jejich místní a typové dostupnosti

2.1.1 Metodická podpora při tvorbě a mapování sítě služeb pro rodiny na úrovni obcí

Cíl aktivity: Podpora sítě prarodinných služeb a zajišťování jejich místní a typové dostupnosti na základě potřeb rodin s dětmi v daném regionu.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Setkávání se zástupci obcí, vysvětlení významu rodinné politiky a komunitního života na obecní úrovni.
- Metodická podpora obcí při tvorbě nových a provozu stávajících doplňujících prarodinných služeb.

2.1.2 Motivace a podpora vytvoření elektronické databáze sítě služeb pro rodiny na obecní úrovni

Cíl aktivity: Motivace a podpora vytvoření elektronické databáze sítě služeb pro rodiny na úrovni obcí (především obcí s rozšířenou působností) v Kraji Vysočina.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora obcí při vytváření elektronické databáze sítě služeb pro rodiny na úrovni obcí.

2.1.3 Vytvoření grantového programu (GP) pro obce na podporu služeb pro rodiny

Cíl aktivity: Podpora realizace projektů a aktivit v oblasti rodinné a seniorské politiky na obecní úrovni.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Finanční podpora obcí realizujících prorodinná opatření prostřednictvím dotačních programů *Fondu Vysočiny*.
- Finanční podpora obcí při zřizování a provozu Family a Senior Pointů.
- Metodická podpora obcí zavádějících a realizujících prorodinná opatření.

Opatření 2.2 Preventivní aktivity na podporu rodiny a rozvoj rodičovských kompetencí

2.2.1 Realizace aktivit zaměřených na prevenci

Cíl aktivity: Podpora funkčnosti „zdravé rodiny“, předcházení problémům a konfliktům v rodině, které mohou vést k ohrožení fungování rodiny.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Vzdělávací aktivity pro rodiče, zaměřené na kvalitní rodinné a partnerské vztahy, péči a výchovu dětí či rozvoj osobnosti rodičů.
- Podpora činnosti Family a Senior Pointů a mateřských a rodinných center v kraji.
- Podpora a realizace akcí v rámci zapojených aktérů rodinné politiky.

2.2.2 Podpora vzdělávacích a osvětových programů k udržení a zkvalitnění partnerských, manželských a rodičovských vztahů, prevence konfliktů a zdravého životního stylu rodiny

Cíl aktivity: Podpora Family Pointů a Senior Pointů Kraje Vysočina, mateřských a rodinných center při realizaci vzdělávacích a osvětových programů, které vedou k podpoře zdravých vztahů napříč rodinou. Podpora vzájemné informovanosti a spolupráce s dalšími subjekty, které se věnují prevenci v oblasti rodiny.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Realizace programů pro veřejnost na témata vztahy v rodině, vztahy v manželství, zdravé partnerství, zdravá rodina, zdravý životní styl, péče o rodinné příslušníky, výchova, různé přístupy k dětem a jejich výchově a vzdělávání.
- Realizace programů pro seniory v oblasti prevence na témata příprava na stáří, trénování paměti, důležitost udržení mentální i fyzické aktivity, zdravý životní styl, duševní psychohygienu pro osoby neformálně pečující.
- Realizace programů pro veřejnost na témata spojená s rodičovstvím – čekáme narození dítěte, jaké to je být rodič, jak zvládnout být rodič, řešení konfliktních situací spojených s rodičovstvím a zároveň možné konzultace či poradenské aktivity pro rodiče.

- Spolupráce se subjekty státní správy, vzájemná spolupráce organizací věnujících se prevenci, výměna informací a případné hostování odborníků během jednotlivých vzdělávacích a osvětových programů.

2.2.3 Podpora poradenských služeb pro rodiny

Cíl aktivity: Podpora organizací poskytujících poradenské služby v Kraji Vysočina.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Finanční podpora organizací poskytujících odborné poradenské a mediační služby.
- Metodická podpora organizací poskytujících odborné poradenské a mediační služby.
- Podpora spolupráce organizací poskytujících odborné poradenské a mediační služby.

Opatření 2.3 Podpora doplňujících služeb pro rodiny

2.3.1 Podpora aktivit mateřských a rodinných center v kraji

Cíl aktivity: Podpora mateřských a rodinných center, jejichž činnost pozitivně podporuje funkci a rozvoj rodiny.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Finanční podpora formou dotačního programu *Fondu Vysočiny*.
- Spolupráce s krajskou koordinátorkou *Sítě pro rodinu, z.s.*, a mediální podpora významu fungování MC a RC, podpora sdílení příkladů dobré praxe, výměny zkušeností a vzdělávání pracovníků MC a RC.

2.3.2 Zajištění sítě Family a Senior Pointů, metodická a finanční podpora a koordinace jejich aktivit

Cíl aktivity: Zachování a případné rozšíření sítě Family Pointů a Senior Pointů, jejich metodická a finanční podpora.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora zajišťovaná prostřednictvím krajské koordinátorky KÚ Kraje Vysočina.
- Finanční podpora sítě Family Pointů a Senior Pointů.
- Rozvoj a vzdělávání kontaktních pracovníků poboček Family Pointů a Senior Pointů.

2.3.3 Podpora dalších organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny

Cíl aktivity: Podpora dalších organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny a nejsou to registrované sociální služby.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny.
- Finanční podpora organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny (Individuální žádosti organizací).
- Rozvoj spolupráce organizací poskytujících služby na podporu fungující rodiny.

2.3.4 V souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb podpora sociálních služeb pro rodiny s dětmi nacházejících se v obtížné sociální situaci

Cíl aktivity: Podpora registrovaných sociálních služeb pro rodiny s dětmi.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Metodická podpora registrovaných sociálních služeb.
- Finanční podpora pro registrované sociální služby, v podobě příspěvku na vyrovnávací platbu poskytovatelům sociálních služeb zařazených v Krajské síti sociálních služeb Kraje Vysočina.
- Zabezpečení informovanosti o regionálních sociálních službách na sociálním portále kraje.

Opatření 2.4 Podpora rodin se specifickou potřebou

2.4.1 Podpora neformálních pečujících

Cíl aktivity: Podpora zacílená na osoby, jež v domácím prostředí pečují o závislé osoby (zdravotně postižené osoby či seniory).

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Vzdělávání neformálních pečujících prostřednictvím workshopů, konferencí, kulatých stolů a přednášek.
- Pořádání setkání neformálních pečujících s možností sdílení zkušeností.

2.4.2 Podpora náhradních rodin a pěstounské péče

Cíl aktivity: Rozšíření sítě pěstounů v Kraji Vysočina, zvýšení povědomí o pěstounství.

Jednotlivé činnosti směřující k naplnění cíle:

- Doprovázení žadatelů o pěstounskou péči a osvojení formou setkání, vzdělávání a sdílení zkušeností.
- Doprovázení vlastních pěstounů a osvojitelů formou setkávání, vzdělávání a sdílení zkušeností.
- Realizace kampaně na propagaci pěstounské péče a vyhledávání zájemců o pěstounskou péči.

Závěr

Tento Návrh byl zpracován v rámci projektu *Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů* financovaného z *Evropského sociálního fondu* s cílem rozšířit opatření a aktivity stávající *Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021*. V širším kontextu se opírá zejména o *Koncepci rodinné politiky* (MPSV, 2017).

Na základě sociodemografických údajů, zpracované SWOT analýzy a návrhové části je patrné, že rodinná politika zahrnuje mnoho oblastí, kterým je třeba věnovat pozornost. Tento Návrh přináší opatření a aktivity, které mohou být inspirativní a funkční pro uplatnění v praxi Kraje Vysočina. Na tento Návrh bude v rámci realizace Projektu navazovat dokument s názvem *Návrh implementace opatření v Kraji Vysočina*, jehož cílem je popis realizace konkrétních navržených opatření.

Podpora fungující rodiny však nestojí pouze na koncepčních dokumentech a navazujících opatřeních, ale je to nekončící usilovná snaha zaměřená na dosahování dílčích cílů v oblasti rodinné politiky. Vždy je třeba vycházet ze základů rodiny jako takové, její nenahraditelné péče a role ve společnosti. Nepostradatelnou a podstatnou úlohu k utváření prorodinného klimatu mají též organizace, které vzájemně spolupracují a utváří tak určitý systém pro udržení funkční rodiny.

Použité zdroje a literatura

ČSÚ. Demografická ročenka krajů – 2009 až 2018. [online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-kraju-2009-az-2018>

ČSÚ. Statistický bulletin – Kraj Vysočina – 1. až 4. čtvrtletí 2018. [online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticky-bulletin-kraj-vysocina-1-az-4-ctvrtleti-2018>

ČSÚ. Statistická ročenka Kraje Vysočina 2018.[online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/4-obyvatelstvo-b23gtd6q>

ČSÚ. Statistická ročenka Kraje Vysočina 2019. [online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/90862491/33009519.pdf/ef4fcf27-f807-453e-ac15-7b49939dfc12?version=1.7>

ČSÚ. Vzdělávání. [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xj/vzdelavani-xj>

ČSÚ. Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Kraje Vysočina v roce 2018. [online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/xj/zakladni-tendence-demografickeho-socialniho-a-ekonomickeho-vyvoje-kraje-vysocina>

ČSÚ. Ženy a muži v Kraji Vysočina 2018. [online]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/zeny-a-muzi-v-kraji-vysocina-2018>

Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021, část A. [online]. Dostupné z:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4081709

Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, na období 2017–2021, část B. [online]. Dostupné z:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4081710

Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje na období 2015–2019. [online]. Dostupné z: <http://www.rodinnapolitika.cz/208-koncepce-rodinne-politiky-jihomoravskeho-kraje-na-obdobi-2015-2019.html>

Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2019–2022. [online]. Dostupné z: https://www.rodinajeok.cz/webfiles/koncepce_rodinn_e_politiky_ok_na_obdob_i.pdf

MPSV. Metodika rodinné politiky na krajské a místní úrovni[online]. Dostupné z: <http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni/dokumenty-ke-stazeni-3/dokumenty-ke-stazeni-4>

MPSV. Koncepce rodinné politiky. 2017.[online].
Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Koncepce_rodinne_politiky.pdf

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina na roky 2016–2020. [online].

Dostupné z: https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4098736

Webové stránky:

Český statistický úřad – www.czso.cz

Český statistický úřad Krajská správa ČSÚ Jihlava – <https://www.czso.cz/csu/xj>

Evropský sociální fond – www.esfcr.cz

Integrovaný portál MPSV – <http://portal.mpsv.cz>

Jihomoravský kraj – www.kr-jihomoravsky.cz

Kraj Vysočina – <https://www.kr-vysocina.cz/intro.asp>

Krajská rodinná politika – <http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/rodinna-politika>

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – www.mpsv.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj – www.mmr.cz

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – www.msmt.cz

Národní centrum pro rodinu – www.rodiny.cz

Olomoucký kraj – www.ol-kraj.cz

Projekt Rodinné pasy – www.rodinnepasy.cz

Projekt Senior pasy – www.seniorpasy.cz

Rodinná politiky Olomouckého kraje – www.rodinajeOK.cz

Síť pro rodinu – www.sitprorodinu.cz

Použité zkratky

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Dětské skupiny
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
GP	Grantový program
KÚ	Krajský úřad
MC	Mateřské centrum
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŠ	Mateřská škola
NNO	Nestátní nezisková organizace
ORP	Obce s rozšířenou působností
OÚP	Obvody pověřených obecních úřadů
RC	Rodinné centrum
RP	Rodinná politika
SŠ	Střední škola
ÚP	Úřad práce
ZŠ	Základní škola

Seznam grafů a tabulek

Graf č. 1: Narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Kraji Vysočina (k 31. prosinci 2018)

Graf č. 2: Věková struktura a index stáří v Kraji Vysočina (k 31. prosinci 2018)

Graf č. 3: Struktura subjektů podle převažující činnosti CZ-NACE v Kraji Vysočina/2018 (k 31. prosinci 2018)

Graf č. 4: Příjmy domácností podle krajů v roce 2018 (k 31. prosinci 2018)

Tabulka č. 1: Počet MŠ, ZŠ a SŠ – počet dětí v MŠ/žáků ZŠ/studentů SŠ

Přílohy

Příloha 1 – Členové regionální platformy Kraje Vysočina a odborníci úzce spolupracující na vzniku Návrhu

Titul, jméno a příjmení	Odborné zaměření
Mgr., Ing. Miroslav Cejpek, DiS.	Městský úřad Třebíč, odbor sociálních věcí – koordinátor komunitního plánování sociálních služeb a prorodinné politiky
Mgr. Stanislava Holbová	Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor sociálních věcí – referentka oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb
Ing. Jitka Číhalová	Krajská správa ČSÚ – ředitelka
Bc. Daria Čapková	Síť pro rodinu – krajská koordinátorka
Bc. Anna Machátová	MPSV, Implementace dětských skupin – metodička
Bc. Karel Křivánek, DiS.	Občanská poradna Jihlava – ředitel
Mgr. Miroslava Šeredová	MPSV, Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů – krajská poradkyně
Mgr. Marie Freiwaldová	Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina – ředitelka
Bc. Zuzana Havlová	Family Point Pelhřimov – kontaktní pracovnice
Eva Havlíčková, MBA	Senior Point Pelhřimov, Hodina H – kontaktní pracovnice
Mgr. Jarmila Klejzarová	Úřad práce ČR, Krajská pobočka Jihlava – ředitelka odboru zaměstnanosti a EU
Mgr. Antonín Křoustek	Bílý kruh bezpečí Jihlava – vedoucí poradny
Mgr. Martina Černá, Ph.D.	Vysoká škola polytechnická Jihlava, Katedra sociální práce – akademický pracovník, zástupce vedoucí katedry
Mgr. et Bc. Monika Brzoňová	Pedagogický pracovník, Etika hrou – kontaktní pracovník
Mgr. et Bc. Petr Krčál	Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina – předseda

Mgr. Veronika Vošická Buráňová	BESIP – krajská koordinátorka
RNDr. Marie Kružíková	MPSV, Implementace politiky stárnutí na krajské úrovni – krajská koordinátorka
Ing. Tereza Novotná	Ekonom, lektor finanční gramotnosti
Mgr. Miroslava Lisá	Středisko volného času Humpolec – ředitelka
PhDr. Mgr. Jaromír Pospíchal	Městský úřad Žďár nad Sázavou – krizové řízení
Ing. Kateřina Navrátilová	Městský úřad Žďár nad Sázavou – sociální odbor